

Bolesław Maciej Ćwiertniak
dr hab. prof. nadzw.
Instytut Nauk Prawnych
Wyższej Szkoły „Humanitas”
w Sosnowcu

Ocena rozprawy doktorskiej Pani mgr Sabiny Ewy Pochopień pod tytułem „Pracownicze czyny nieuczciwej konkurencji”.

I. 1. Poniżej prezentuję moje oceny i uwagi na temat dysertacji doktorskiej Pani mgr Sabiny Ewy Pochopień nt. „**Pracownicze czyny nieuczciwej konkurencji**”. W niniejszej „Ocenie ...” ograniczam się do uwag, które uznaję za szczególnie istotne. Uwagi bardziej szczegółowe naniósłem na egzemplarzu pracy doktorskiej (do wykorzystania przez Autorkę w przypadku publikacji dysertacji lub jej części).

2. W prezentowanej „Ocenie ...” skupiam swą uwagę na kilku aspektach. Są to, poza ogólnym scharakteryzowaniem pracy w ujęciu statystycznym:

- a) ocena zasadności wyboru tematu dysertacji doktorskiej,
- b) ocena struktury pracy (między innymi w aspekcie oceny realizacji celu zadania badawczego pracy),
- c) oceny materiałów stanowiących bazę rozważań prowadzonych w pracy (prawodawstwo, orzecznictwo, literatura itp.),
- d) oceny merytorycznych ustaleń Autorki i prezentowanych przez Nią wniosków; przy czym staram się nie podejmować dyskusji z poglądami wyrażonymi przez Autorkę, które mają dostateczne umocowanie w treści rozprawy a co do których mam odrębne zdanie.

II. Ogólne informacje o pracy.

1. Autor mgr Sabina Ewa Pochopień.
2. Tytuł pracy: „Pracownicze czyny nieuczciwej konkurencji”, Wrocław 2019.
3. Objętość pracy: 268 s. (w dostarczonym egzemplarzu oprawa introligatorska).
4. Pozycji bibliograficznych wg wykazów: literatura 180 poz., dokumenty internetowe 17 poz. (w tym część literatura, część źródła prawa, uzasadnienia projektów ustaw); akty prawne powszechnie obowiązujące krajowe 55 poz., międzynarodowe i europejskie 3 poz.; orzecznictwo sądowe: TK 1 poz., SN 74 poz., inne instancje sądownictwa powszechnego 22

poz., orzeczenia sądów administracyjnych 1 poz., orzeczenia TSUE 1 poz.; Federalny Trybunał Sprawiedliwości 1 poz. (łącznie 100 poz. orzecznictwa).

5. Jednostka w której przygotowano rozprawę: Uniwersytet Wrocławski, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Instytut Prawa Cywilnego i Administracyjnego, Zakład Prawa Pracy.

6. Jednostka, w której prowadzony jest przewód doktorski: Rada Dyscyplin Naukowych, Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego.

7. **Promotor:**

prof. dr hab. Tadeusz Kuczyński

Promotor pomocniczy:

dr Tomasz Bakalarz

III. Ocena zasadności wyboru tematu dysertacji doktorskiej.

1. Problematyka pracowniczych czynów nieuczciwej konkurencji nie należy w literaturze krajowej prawa pracy do szczególnie często i szeroko poruszanej. Specjalizuje się w niej relatywnie wąskie grono autorów, z promotorem prezentowanej dysertacji prof. dr hab. T. Kuczyńskim na czele. *Nota bene* w dorobku Autorki dysertacji znaleźć można wcześniej przygotowane opracowania artykułowe, z tematem dysertacji związane (*vide*: „Literatura”, s. 253 - 254, poz. 114 do 117). Częściej problematykę tę omawia się w związku (czy nawet „przy okazji”) szerszego zagadnienia, jakim jest ochrona interesów pracodawcy (np. M. Latos – Miłkowska, monografia „Ochrona interesu pracodawcy”, Warszawa 2013), czy w związku z problematyką zakazu konkurencji w kodeksie pracy (któremu poświęcono kilka opracowań monograficznych i znaczną liczbę artykułów). Część zagadnień poruszana jest w związku z problematyką tajemnic chronionych prawem pracy. Znacznie szerzej tematyka związana z nieuczciwą konkurencją podnoszona jest w literaturze z zakresu prawa handlowego, gospodarczego i cywilnego. Stan ten oddaje zresztą trafnie sporządzony przez Autorkę wykaz literatury.

2. Zauważyć zatem należy, iż Autorka podjęła **próbę prezentacji i kompleksowej analizy zagadnień nie podejmowanych** zasadniczo do tej pory w literaturze prawa pracy **w formie monograficznej**, w nawiązaniu do dorobku wspomnianych wcześniej dogmatyk szczegółowych prawoznawstwa, na pograniczu których „posadowiona jest” omawiana w dysertacji problematyka. Podkreśliłem już próbę kompleksowego ujęcia zagadnień objętych

tematem dysertacji. Szersze uwagi w częściach „Oceny ...”, poświęconych strukturze pracy i merytorycznej ocenie rozważań Autorki (Część IV. pkt 3. – 5., Część VI. pkt 3. i 4., por. też Część V. pkt 3.).

Z przedstawionych w pkt 1. uwag wynika, iż wybór tematyki dysertacji cechuje się **oryginalnością**. Rozważania Autorki obejmują zarówno zagadnienia ogólne (pojęcia konkurencji, nieuczciwej konkurencji, próby wyodrębnienia pracowniczych czynów nieuczciwej konkurencji – Rozdziały 1 i 2), jak też szeroką analizę uznanych za pracownicze czynów nieuczciwej konkurencji (Rozdziały 3 do 6). Uzupełnia je syntetyczne ujęcie zagadnień odpowiedzialności za pracowniczy czyn nieuczciwej konkurencji i wątki proceduralne i procesowe z czynami tymi związane (Rozdział 7, s. 184 do 241).

3. Autorka niejednokrotnie, po analizie poglądów doktryny (por. np. s. 13 i nast., s. 30 i nast., s. 39 i nast., s. 62 i nast., s. 121 i nast., s. 147 i nast., itd.) i reprezentatywnego orzecznictwa (por. np. s. 144 i nast. i inne) **formułuje własne oceny i wnioski**, akcentując w ten sposób swój **głos w dyskusji** nad zagadnieniami objętymi tematyką pracy. Niejednokrotnie formułuje też Autorka określone postulaty *de lege ferenda* (np. s. 143, s. 224).

Takie ujęcie zagadnień powoduje, iż wybór tematu **uznać należy za trafny i ambitny**, istotny dla wspomnianego pogranicza prawa handlowego, gospodarczego, cywilnego i prawa pracy.

IV. Ocena struktury pracy (między innymi w aspekcie oceny realizacji celu zadania badawczego pracy).

1. Autorka swe rozważania podzieliła na Wstęp (s. 8 do 12), siedem Rozdziałów (s. 13 do 241), relatywnie krótkie Zakończenie (s. 242 do 247), uzupełnione o stosowne wykazy: skrótów (s. 5 do 7) i bibliografię (s. 248 do 268).

W nawiązaniu do deklarowanych we Wstępie (s. 11) metod badawczych: przeważającej metody dogmatyczno – prawnej oraz uzupełniająco (choć dość często stosowanej) metody historyczno – prawno – porównawczej zauważyć można, iż w określonych fragmentach pracy Autorka odwołuje się także do komparatystyki „zewnątrznej”: w tekście znajdujemy porównania historyczne i aktualne, np. z regulacjami prawa międzynarodowego, w szczególności europejskiego, czy też np. prawa niemieckiego (por. np. s. 130). *Nota bene* Autorka stosuje też analizę dogmatyczną do norm kodeksów etycznych określonych grup zawodowych (por. s. 11).

2. Przyjęty układ struktury pracy uznać należy **co do zasady za prawidłowy**: dwa pierwsze Rozdziały, jak już wskazano, zawierają analizy i próby definicji podstawowych pojęć. Kolejne Rozdziały zawierają szczegółowe analizy nazwanych deliktów pracowniczego nieuczciwego konkurencji, stypizowanych odpowiednio w art. 11 ustawy o z.n.k., art. 12, 14 i 17f tejże. Rozdział 7, poza skrótowym ujęciem form odpowiedzialności pracowniczego z kodeksu pracy i odpowiedzialności dyscyplinarnej, skupia się na odpowiedzialności za wskazane delikty pracowniczego nieuczciwego konkurencji. Jak wspomniano, uzupełniającą omawia Autorka syntetycznie organy oraz procedury związane z realizacją tej odpowiedzialności.

3. Wskazana struktura pracy nasuwa wszakże pewne uwagi. Zasadniczo **sprzyja ona** zadeklarowanym przez Panią mgr Sabinę Ewę Pochopień **celom pracy**. Dotyczy to zwłaszcza zagadnień definicyjnych, podjętych w Rozdziale 2 (s. 37 do 78), jak też sekwencji rozdziałów, analizujących poszczególne czyny nieuczciwego konkurencji, sklasyfikowanych jako pracownicze. *Nota bene*, Autorka nawiązuje tu do relacji między analizowaną ustawą a artykułem 101¹ i nast. k.p. przy okazji rozróżniania pojęć „konkurencja nieuczciwa” i „zakazana” (por. Rozdział 1 pkt 1.4., s. 33 i nast.). Za zrealizowanie celów badawczych pracy uznać też można wskazanie i omówienie wieloaspektowości odpowiedzialności za pracowniczy czyn nieuczciwego konkurencji: Rozdział 7, s. 184 do 207 (patrz jednak dalsze uwagi, Część V. pkt 3., Część VI. pkt 3.) oraz w zakresie roszczeń przysługujących pracodawcy – przedsiębiorcy (tamże, s. 208 do 230), choć wskazany przegląd odpowiedzialności pracowniczego z kodeksu pracy zdaje się być zbyt syntetyczny.

Zbyt syntetyczne w świetle deklaracji wstępnych (s. 12) zdają się być natomiast rozważania poświęcone organom i postępowaniom funkcjonującym w związku z popełnieniem czynu nieuczciwego konkurencji (*vide*: Rozdział 7 pkt 7.4., s. 231 do 238, pkt. 7.5., s. 239 – 241).

Jeżeli Autorka uznała za celowe zająć się wspomnianymi zagadnieniami w ramach swej dysertacji, to, w mojej ocenie, powinna to zrobić **dokładniej i szerzej**. *Nota bene* za sensowny zabieg uznać by można wyodrębnienie problematyki dotyczącej organów, ich właściwości, trybów i relacji postępowań obecnie występujących w Rozdziale 7 pkt 7.4. i 7.5. w odrębny, dość obszerny rozdział.

4. Analizując tematykę objętą zakresem dwóch pierwszych Rozdziałów nasuwa się też refleksja, iż z określoną korzyścią dla pracy byłaby w ich ramach skrótowa prezentacja **czynów nieuczciwego konkurencji, stypizowanych w ustawie o z.n.k.**, na tle których można by było „umiejszczyć” pracownicze delikty stypizowane w tej ustawie na tle pozostałych w

niej wskazanych, czy może nawet szerzej na „mapie” **instytucji prawnych służących ochronie praw i interesów pracodawcy – przedsiębiorcy**. Powyższe uwagi służyć mogą Pani Doktorantce w przypadku przygotowania wydania rozprawy w formie książkowej.

5. Spis treści dysertacji jest przejrzysty, tytuły zaś i podtytuły co do zasady odpowiadają treści poszczególnych jednostek systematycznych. Wskazać natomiast można, iż wewnętrzne podziały w ramach poszczególnych rozdziałów są niejednolite: mamy podrozdziały oznaczone dwucyfrowo (np. Podrozdziały w Rozdziale 1, s. 13 do 36), cztero – i pięciocyfrowo (por. Rozdział 2, pkt 2.1.2.1. i nast., czy pkt 2.2.2.1.2., s. 72 – 75), czy Rozdział 7 pkt 7.3.1.1.i nast. (s. 208 i nast.), pkt 7.3.1.8.1. i nast. (s. 222 i nast.). *Nota bene* uwaga dotycząca systematyki Rozdziału 7 częściowo uzasadnia wcześniejszą uwagę na temat jego podziału na dwa rozdziały.

6. Oceniając opisy, analizy i postulaty badawcze zawarte w pracy Pani mgr Sabiny Ewy Pochopień, podkreślić można, iż Autorka **zrealizowała zasadniczo** założony przez siebie **cel badawczy** pracy. Jak wskazywałem wcześniej, **wysoko ocenić** przy tym należy **kompleksowość** rozważań i analiz, ich szczegółowość, zwłaszcza w Rozdziałach 3 do 6 oraz **dość oryginalne ujęcie**.

V. Ocena materiałów stanowiących bazę rozważań prowadzonych w pracy.

1. Liczbę pozycji bibliograficznych: literatury, aktów prawnych, orzecznictwa i źródeł internetowych wskazałem w pkt II. 4. niniejszej Oceny. Analiza tekstu pracy, w szczególności zaś przypisów pozwala na następujące stwierdzenia.

Autorka wykorzystuje realnie w pracy zróżnicowane materiały. Stopień wykorzystania poszczególnych rodzajów materiałów źródłowych jest różny, dodatkowo zaś w różnym stopniu akcentowany przez Panią mgr Sabinę Ewę Pochopień. Podkreślić można, iż Autorka jest zwolenniczką koncepcji wykorzystania materiałów ściśle i bezpośrednio związanych z prezentowaną i analizowaną tematyką. Stąd też przeważają przypisy konkretne i szczegółowe, nie zaś, jak to się często zdarza, przypisy ogólne czy odsyłające do pozycji luźno związanych z tematem (bardziej o „dekoracyjnym” charakterze).

2. Analiza materiałów stanowiących bazę rozważań prowadzonych w pracy prowadzi do wniosku, że stanowią one **wystarczającą podstawę do rozważań i wniosków Autorki**. Wskazać przy tym można, iż Autorka w określonych przypadkach odwołuje się do literatury obcojęzycznej, jak też porównawczo do literatury z minionych dziesięcioleci, w

szczegółności **okresu międzywojennego** (por. np. wątki historyczne w sekwencji Rozdziałów 3 do 5, odpowiednio s. 79 i nast., s. 102 i nast., s. 130 i nast.).

3. Nie oznacza to jednak, by nie można **postulować szerszego wykorzystania literatury** związanej z określonymi zagadnieniami omawianymi czy prezentowanymi w pracy. Jako przykłady można by wskazać zagadnienia związane z klauzulą generalną z art. 3 ust. 1 ustawy o z.n.k.: moim zdaniem poszerzyć tu można było zarówno wykorzystanie literatury teoretycznej i cywilistycznej dotyczącej pojęcia, cech i funkcji klauzul generalnych, jak też poświęconej zwrotom o „praworządności” (por. s. 15 – 16), czy o sprzeczności z „dobrymi obyczajami” (por. Rozdział 2 pkt 2.1., s. 37 i nast., tamże pkt 2.2.2.1.2., s. 72 – 75). Podobnie z literaturą dotyczącą tajemnicy w prawie pracy, a nie tylko „tajemnicy przedsiębiorstwa” (Rozdział 3 pkt 3.1., s. 79 i nast., pkt 3.3., s. 85 i nast.). Poszerzenie literatury związanej z podmiotami zbiorowego prawa pracy i sytuacją pracownika działającego w charakterze ich organu, np. związku zawodowego (por. np. Rozdział 1 pkt 1.3., s. 26 i nast., Rozdział 4 pkt 4.3.4., s. 125 – 129). Podobne uwagi odnieść też można do Rozdziału 7 w zakresie pkt 7.1., s. 184 i nast., 7.2., s. 199 i nast., czy też wskazanych Podrozdziałów 7.4. i 7.5. (odpowiednio s. 231 i nast., s. 237 i nast. dotyczące art. 300 k.p., czy też s. 239 – 241), gdzie Autorka przywołuje co do zasady wyłącznie podstawowe pozycje związane z prezentowaną tematyką. Powyższa uwaga koresponduje z wcześniejszymi wskazaniem bardzo syntetycznego ujęcia tematyki tych części obecnego Rozdziału 7. Zatem, gdyby **Autorka zamierzała publikować** wspomniane fragmenty pracy w formie artykułowej, bądź też jako integralną część monografii, **zalecałbym poszerzenie bazy bibliograficznej.**

Za **reprezentatywne** uznaję natomiast przywołane przez Autorkę i niejednokrotnie poddane krytycznej analizie, **orzecznictwo SN**, jak też mniej liczne orzecznictwo sądów powszechnych (orzeczenia sądów administracyjnych, TSUE czy Federalnego trybunału Sprawiedliwości, jak wskazano, obejmują pojedyncze pozycje).

4. Oczywiście kwestia doboru literatury, jak i orzecznictwa, **jest domeną Autorki.** Poczynione zaś uwagi co do poszerzenia bibliografii służyć mają *pro futuro* w przypadku podjęcia decyzji o wykorzystaniu drukiem dysertacji w całości lub też określonych jej części i nie umniejszają przedstawionej wcześniej oceny, iż zaprezentowany w pracy jej zestaw jest wystarczający ze względu na cel pracy i potrzeby prowadzonych w niej analiz.

VI. Oceny merytorycznych ustaleń Autorki i prezentowanych przez Nią wniosków (uwagi ogólne).

1. Dysertacja doktorska Pani mgr Sabiny Ewy Pochopień napisana została na ogólnie **wysokim poziomie**. Przy okazji oceny zasadności wyboru jej tematu oraz struktury pracy (por. odpowiednio pkt III. 2., IV. 2., 3. i 6.), wskazywałem, iż stanowi ona próbę prezentacji i **kompleksowej analizy** zagadnień nie podejmowanych do tej pory w literaturze prawa pracy w formie monograficznej oraz podkreślałem **oryginalność** wskazanych **rozważań** Autorki. Jak wspominałem, szczególnie korzystnie prezentują się tu rozważania dotyczące kryteriów wyodrębnienia a także próba konstrukcji definicji pracowniczych czynów nieuczciwej konkurencji (Rozdział 2, pkt 2.2., s. 49 i nast., pkt 2.3., s. 77 – 78) oraz analizy poszczególnych nazwanych pracowniczych czynów nieuczciwej konkurencji, stypizowanych w ustawie o z.n.k.: Rozdziały 3 do 6, w ramach których to Autorka przeprowadza zarówno analizy historyczno-porównawcze (geneza i ewolucja regulacji prawnej poszczególnych deliktów pracowniczej nieuczciwej konkurencji), jak i analizę dogmatycznie – prawną aktualnie obowiązujących regulacji w tym zakresie, prezentując szczegółowo i krytycznie analizując poglądy doktryny, wsparte stosownym, reprezentatywnym orzecznictwem sądowym (por. np. przywołane wcześniej s. 13 i nast., s. 30 i nast., s. 39 i nast., s. 62 i nast., s. 121 i nast., s. 144 i nast., s. 147 i nast. i inne).

Doktorantka niejednokrotnie **podejmuje** tu również określone **zagadnienia „wpadkowe”** wiążące się z omawianymi deliktami (por. np. w Rozdziale 4 pkt 4.3. rozważania dotyczące oceny celu przysporzenia korzyści lub szkodenia interesowi, czy oceny ważności umowy w którą ingerować by miał pracownik dopuszczający się czynu nieuczciwej konkurencji – odpowiednio s. 114 i nast., 119 do 124, analogicznie w dwóch kolejnych Rozdziałach, np. analizy statusu pracownika i pracodawcy jako wierzyciela i dłużnika niebędącego konsumentem w rozumieniu ustawy o u.i.g., s. 155 i nast.).

Zaznaczyć można, iż z wieloma **ocenami i wnioskami Autorki należy się zgodzić**.

2. Dość **kompleksowy i porządkujący** charakter przypisać można rozważaniom zawartym w części Rozdziału 7: wskazaniem wieloaspektowości odpowiedzialności za pracowniczy czyn nieuczciwej konkurencji (s. 184 i nast.) oraz roszczeń pracodawcy opartych na kodeksie pracy, kodeksie cywilnym oraz samej ustawie o z.n.k. (pkt 7.3., s. 208 – 223). Autorka podejmuje tu próbę systematyki roszczeń oraz interpretuje i wnioskuje, które z nich podnieść może przedsiębiorca – pracodawca w przypadku zaistnienia określonych pracowniczych czynów nieuczciwej konkurencji.

3. W związku z oceną struktury pracy jak i materiałów stanowiących bezę rozważań prowadzonych w pracy wskazałem już na określone zagadnienia, których prezentacji i analiz Autorka **nie podjęła** w ramach przedłożonej dysertacji, które moim zdaniem mają określone znaczenie dla omawianej problematyki, bądź też **zaprezentowała je w sposób zbyt syntetyczny**, by nie powiedzieć ogólnikowy (por. odpowiednio moje uwagi w Części IV. pkt 4. oraz pkt 3. *in fine* oraz korespondujące z nimi uwagi dotyczące uzupełnienia literatury w zakresie tychże zagadnień, por. Część V., pkt 3.).

4. Omawiając strukturę pracy wskazałem na relatywnie krótkie Zakończenie (s. 242 do 247). Odnoszę wrażenie, iż jest ono zbyt syntetyczne, przez co nie odzwierciedla w pełni wyników analiz i wniosków wynikających z pracy. Jako przykłady podać tu można zawarte w Zakończeniu uwagi nie oddające wniosków Autorki co do relacji postępowań związanych z pracowniczymi czynami nieuczciwej konkurencji (s. 246 – 247), czy brak wniosków dotyczących właściwości organów prezentowanych przecież w Rozdziale 7 pkt 4. Mimo sformułowania w tekście pracy określonych wniosków co do zalecanych przez Doktorantkę interpretacji przepisów czy też określonych postulatów *de lege ferenda* pod adresem ustawodawcy, brak ich odpowiedników w Zakończeniu pracy. Moim zdaniem zebranie i uporządkowanie owych wniosków i postulatów w Zakończeniu **akcentowałoby wyniki badań** naukowych, które Pani mgr Sabina Ewa Pochopień w swej pracy przeprowadziła. *Nota bene* w Zakończeniu, prezentując owe badania i, po części, ich wyniki, Autorka nie odwołuje się do konkretnych, oznaczonych jednostek systematycznych rozprawy (Rozdziałów, Podrozdziałów, punktów, itd.). Brak zatem pełnej „korespondencji” Zakończenia z poszczególnymi jednostkami systematycznymi dysertacji. Wskazać też można, iż w Zakończeniu pojawiają się wypowiedzi, które klasyfikować można jako „podmiannę kategoryalną”: i tak, Autorka pisze, iż celem rozprawy było zweryfikowanie tezy o **konieczności** wyodrębnienia kategorii pracowniczych czynów nieuczciwej konkurencji, choć chodzi Jej zapewne o kategorie takie, jak możliwość wyodrębnienia czy celowość dokonania tegoż (s. 242, zdanie pierwsze), podobnie mam wątpliwość, czy na str. 245 *in fine* chodzi o potwierdzenie „celowości” czy raczej przydatności konstruowania tzw. wieloaspektowego modelu odpowiedzialności pracowniczej. *Nota bene* wskazana wypowiedź jest zbyt syntetyczna, „zacierając” zakresy różnych rodzajów odpowiedzialności, które zostają rozgraniczone w dalszej części Zakończenia, przy okazji prezentacji roszczeń pracodawcy, gdzie wspomina się też o innych rodzajach odpowiedzialności (por. s. 246).

VII. Styl pracy i jej strona estetyczna.

1. Praca zasadniczo pisana jest **poprawnym stylem**. Język pracy jest dla prawników i administratywistów **komunikatywny**, zawarte w tekście twierdzenia, uzasadnienie ocen Autorki, jej interpretacje przepisów i komentarze do orzeczeń są **wyrażone jasno i z reguły konsekwentnie**. Jak wskazywałem wcześniej, również spis treści pracy jest **czytelny** i ułatwia korzystanie z pracy.

2. Zauważyć można pewną nierównomierność w rozłożeniu przypisów, przy czym sytuacja ta nie zawsze uzasadniona jest treścią materii omawianych w danym fragmencie pracy.

3. *Prima facie* dysertacja sprawia wrażenie **starannie i estetycznie wydrukowanej**. Tekst jest przejrzysty i czytelny. W dostarczonym egzemplarzu występuje jednak szereg drobnych usterek, głównie błędów literowych a także stylistycznych.

Nie wpływa to jednak w sposób zasadniczy na ogólne **bardzo korzystne wrażenie**.

VIII. Wnioski końcowe.

1. Przedstawiłem powyżej **szereg uwag, także krytycznych** dotyczących rozprawy doktorskiej Pani mgr Sabiny Ewy Pochopień. Część z nich, a także uwagi szczegółowe poczynione na tekście dysertacji, przydatna być może Autorce w przypadku publikacji rozprawy bądź jej części.

2. Poczynione uwagi ogólne dotyczące oceny merytorycznej pracy wskazują, iż **oceniam ją wysoko**: praca zawiera szczegółową analizę źródeł prawa, orzecznictwa i doktryny różnych gałęzi prawa, wskazujące na **prawidłowe posługiwanie się warsztatem badawczym**, umiejętność **uporządkowania** określonych kwestii i zagadnień oraz **umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej**. W odpowiednich fragmentach mojej oceny ogólnej zawartości merytorycznej pracy wskazywałem na owo uporządkowanie, **kompleksowość i oryginalność** określonych ustaleń Autorki. Zatem mamy tu i **oryginalne rozwiązania problemu naukowego**.

3. W strukturze dostarczonej pracy nie występuje streszczenie anglojęzyczne ani autoreferat. Ponieważ do przesłanego egzemplarza dysertacji dostarczono streszczenia pracy w języku polskim i angielskim, przyjmuję, iż na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii przyjęto taką formułę spełniania wymogu przedłożenia autoreferatu w językach polskim i angielskim.

IX. Konkluzje dotyczące postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora nauk społecznych w dyscyplinie „nauki prawne” związane z oceną merytoryczną rozprawy doktorskiej Pani Sabiny Ewy Pochopień pt. „Pracownicze czyny nieuczciwej konkurencji”.

W nawiązaniu do przedłożonej „Oceny rozprawy doktorskiej ...”, dla potrzeb toczącego się postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora Autorce wspomnianej dysertacji przedstawiam następujące konkluzje:

1. Ze względu na wskazaną kompleksowość rozważań i zasadniczo kompletność rozprawy a także jej poziom merytoryczny **nie wnoszę o jej uzupełnienie ani jej poprawienie;**
2. Stwierdzam, iż rozprawa **odpowiada wymogom, jakie aktualnie obowiązujące przepisy stawiają pracom doktorskim;**
a zatem
3. Oceniam, iż przedłożona rozprawa, w aktualnym kształcie, **może stanowić podstawę dalszych etapów postępowania** związanego z uzyskaniem stopnia naukowego doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

Bolesław Maciej Cwiertniak

Bytom, 29 lutego 2020 r.